

Kultur- och samhällsserviceförvaltningen

Exploatering Söderhamnsporten – naturvärden, hänsyn, utveckling

Nedan görs en övergripande sammanställning av befintliga naturvärden inom Söderhamnsporten området. En kort reflektion kring hur man bör förhålla sig till dessa samt eventuella förbättringsbehov eller potential finns också kort beskrivet.

Naturvärden idag

Naturlig/självsådd trädvegetation

Vegetation består av en variation av både trädslag och olika ålder med fördelning enligt siffersatta rutor nedan:

1. Tätbevuxen yngre tall med inslag av bl.a. enstaka ek. Högt torrt läge.
2. Huvudsakligen lövträd med stor variation av arter. Mark sluttande från järnväg ner mot väg. Mer troligen mer näringsrikt och fuktigt än omr 1.
3. Gles stående lövträd av framförallt björk, tätare partier med andra lövträd finns. Lägre och fuktigare område än 1 och 2.

Hänsyn/åtgärd

Trädvegetationen bör lämnas så länge utformningen är oklar och de som behöver tas ner plockas bort i anslutning till byggstart. Träden är en resurs som kan ersätta inköp, inplantering och etableringskostnader för nya träd. Dialog kring detta i det fortsatta arbetet är angeläget.

Naturlika planteringar

Planteringar som anlades i samband med omdragning av järnvägen och byggnation av resecentrum. Samlad vegetation av lövträd och buskvegetation. Markeringarna nedan pekar ut områden inom vilka flera samlade planteringar finns. En mer detaljerad karta var dessa är placerade finns på kommun.

Hänsyn/åtgärd

Planteringarna är anlagda med urval av växter anpassade till platsen. De har en långsmal utformning. Dessa planteringar är en tillgång att ta hänsyn till och dra nytta av. Placeringen gör att de i regel inte är i konflikt med andra intressen. De som finns vid Tvärleden är placerade i en svacka och träden hindrar inte insyn mot området. De som finns vid järnvägen bör ses som en möjlighet att skapa en mer attraktiv parkeringsyta och utformningen anpassas efter dessa så långt som möjligt. Planteringarna bidrar till skuggning, visuellt större innehåll, biologisk mångfald, reningsmöjlighet m.m. Troligen skulle dessa planteringar kunna vara en tillgång för dagvattenhantering.

Ån – strandvegetationen och livet i vattnet (tex öring)

Söderhamnsån/Söderalaån rinner genom området och har idag en rak utformning. Ån håller höga naturvärden då den bl.a. innehåller flera arter av fisk, t.ex. öring. Genom kommunens fiskevårdsarbete har ån gjorts vandringsbar för fisk från källorna till havet.

Åns utformning skiljer sig åt inom området:

- i den södra halvan är åns omgivning lägre och strandvegetationen består av glest stående buskar och träd.
- i den norra halvan är omgivande mark högre och ån har branta slänter och en tät trädvegetation med olika trädarter.

Hänsyn/åtgärd

Vattenmiljöer har en naturlig attraktionskraft som bör utnyttjas. Idag är ån gömd och en baksida pga utformningen av hur man rör sig i området. Stråket längsmed ån skulle få en hel annan betydelse och ökad attraktivitet om GC vägar anlades. Om möjlighet till en mer slingrande utformning av ån skulle kunna göras skulle det förhöja attraktionen ytterligare.

Strandvegetationen har en mycket viktig funktion för livet i vattnet då den skuggar ån, skapar skydd och förser fisk och övrigt liv i vattnet med föda genom insekter och växtdelar som faller ner. Död ved i vattnet är en viktig tillgång och sten som skapar en större variation i flödes hastighet m.m.

Övrigt

Skapande av svämplan skulle kunna ge en större närhet till ån och öka kapaciteten att hantera höga flöden.

Vattenverksamhet - ska alltid sökas via länsstyrelsen innan åtgärder görs i vatten eller i anslutning till vatten som påverkar vattnet.

Dikningsföretag – behöver utreda markägande och vilken påverkan som får göras.

Vattendirektivet – Söderhamnsån har brister vad gäller kemisk status.

Anslutande värden

Koloniområdet – direkt i anslutning/del av Söderhamnsporten området.

Västra bergets friluftsområde – tätortsnära naturområde med stigar, information och anläggningar för allmänheten.

Korthålsbanan – Golfbana direkt N om järnvägsperongen. Välbesökt.

Ridhuset – Inomhusanläggningar och hagar direkt väster om Tvärleden. Verksamhet dagligen samt tävlingar.

Ålsjöns naturreservat – fågelsjö vid Östansjö, Natura2000-område. Mycket välbesökt med tillgänglighetsanpassade anläggningar och med mycket omfattande fågelliv. Härigenom kan man ta sig vidare till fots eller cykel mot Världsarvsklassad Hälsingegård (Erik-Anders).

Granskärsspåret – nyligen upprustade järnvägsstråket och mycket uppskattat och välanvänt. Sträcker sig mellan och Granskärsspåret.

Gamla järnvägsspåret – Nyttjas i stor omfattning a motionerande allmänhet likväl som transportväg mellan centrala Söderhamn/CFL och resecentrum. Sträcker sig vidare mot Stugsund och i förlängningen mot Sandarne (där dock med räls kvar).

GC-väg mot Söderala – cykelväg för pendlare, motionärer och för transport till butiker på E-center. Sträcker från centrala Söderhamn till Söderala och i vidare mot Marma-Bergvik och Mohed(Färsjön -bad, camping)-Mo.

Hällåsen/Hällmyraområdet – sportanläggningar för flertal sporter, badhus och motionsspår. Mycket omfattande verksamhet med mycket besökare. GC-koppling via centrala Söderhamn och Västra berget. Goda förutsättningar att koppla samman Hällåsen och Söderhamnsporten genom kompletterande GC vid vissa delar av Tvärleden.

Flygstaden – med förbättrad GC-infrastruktur enligt ovan blir kopplingen till Flygstaden med arbetsplats, museum och andra verksamheter tydligt förbättrad och avståndet till Söderhamnsporten minskas ner.

Andreas Håberg
Miljö- och naturvårdshandläggare